REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
DIREKTORAT ZA PRORAČUN
Sektor za sistem financiranja lokalnih skupnosti

Beethovnova 11, p.p.644a, 1001 Ljubljana
T: 01 369 65 70
F: 01 369 65 89
E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

Prosimo, da se pri odgovoru sklicujete na našo številko.

[redacted]

Številka: 410-72/2020/2
Datum: 31.3.2020

Zadeva: Predlog dveh ukrepov na nivoju lokalne skupnosti – odgovor

Na vaša vprašanja, ki smo jih prejeli po elektronski pošti dne 23.3.2020, vam v zvezi z znižanjem nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) posredujemo mnenje, ki ga je pripravil Direktorat za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov za potrebe izmenjave stališč med ministrstvi in Finančno upravo RS:

»V zadnjih dneh smo prejeli več predlogov in prošenj glede stališč o odmeri NUSZ v letošnjem letu vezano na posledice epidemije virusa COVID -19. V zvezi z vprašanji, ki jih na vas naslavljajo občine, vam pošiljamo naslednje mnenje.

Sporočate, da bi želele nekatere občine zavezance za NUSZ zaradi pričakovanih posledic razbremeniti in razmišljajo o delnem znižanju zneskov NUSZ. Druge sprašujejo o možnosti odloga plačila NUSZ v letošnjem letu. Zanima jih tudi, na kakšnem način je mogoče zavezance delno oprostiti plačila NUSZ.

Menimo, da je najprimernejše ukrepanje, ki ga omogočajo obstoječi predpisi. Občine, ki bi želele odložiti rok plačila, pa zanje za letošnje leto odmera NUSZ še ni bila izvedena, lahko to storijo s kasnejšim pošiljanjem podatkov za odmero. Pravna podlaga namreč določa, da davčni organ NUSZ določi na podlagi podatkov občin do 31. marca tekočega leta oziroma v treh mesecih po prejemu podatkov. Pri tem je pomembno izpostaviti, da je skrajni rok pošiljanja, ki še omogoča odmero v tekočem letu, 31. december 2020. Po nam dostopnih informacijah se občine za tak ukrep že odločajo.

Drugače je z možnostjo delnega znižanja zneskov NUSZ. Ti morajo biti z občinskim aktom določeni do konca leta za naslednje leto. Za odmero se upošteva podatek o vrednostih točke, ki velja na dan 1. januarja leta odmere. Menimo, da bi poseg v določitev vrednosti točke, če bi ga občine sprejele s posegi v že uveljavljene odloke, pomenil retroaktivnost in je zato neprimeren. Poleg tega po našem mnenju veljavna ureditev že omogoča razrešitev vseh izpostavljenih problemov (zamik odmere, zamik obročnega plačila itd.).

Tudi glede občin, za katere se je v letošnjem letu odmera NUSZ že izvršila, menimo, da obstoječe pravne podlage sistemsko in primerno razrešujejo morebitne posledice epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19), zaradi katerih zavezanci ne bi bili zmožni plačati obveznosti.

Na podlagi določb Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2) lahko fizične osebe v primeru, če bi se s plačilom davčne obveznosti lahko ogroženo preživljanje davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov, pri davčnem organu vložijo vlogo za odpis, delni odpis in odlog plačila davka za čas do dveh let oziroma obročno plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev (101. člen ZDavP-2). Podobno lahko zaprosijo za odlog ali obročno plačilo v primeru hujše gospodarske škode pravne osebe in tudi fizične osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost (102. člen ZDavP-2). V izjemnih primerih (stečaj, neizterljivost...) je seveda mogoče takim zavezancem davek tudi odpisati. Brez izkazovanja razlogov ogroženega preživljanja ali hujše gospodarske škode pa lahko fizične osebe ali gospodarski subjekti vložijo vlogo za odlog plačila za čas do dveh let oziroma obročno plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, če predložijo instrument zavarovanja, ki zagotavlja poplačilo obveznosti (103. člen ZDavP-2). Brez kakršnih koli dokazil lahko davčni organ dovoli fizični osebi obročno plačilo davka v največ treh mesečnih obrokih, če se davek ne nanaša na opravljanje dejavnosti (103. člen ZDavP-2). Vse navedene možnosti veljajo tudi za NUSZ. Izpostaviti pa je treba tudi dodatno možnost, ki jo daje Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju. Ta v prvem odstavku 7. člena določa, da lahko davčni organ ne glede na pogoje, ki so določeni v 102. členu ZDavP-2, dovoli odlog plačila davka za čas do dveh let oziroma dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije. Ta možnost je tako dana tudi pravnim osebam, zavezankam za NUSZ.

Menimo, da so veljavni ukrepi zadostni in primerni, da se prepreči, da bi NUSZ kateremu koli zavezancu pomenil nesorazmerno breme. Dodatnih ukrepov ne podpiramo iz razloga, ker je NUSZ namenjen pokrivanju stroškov lokalne infrastrukture, ki bo ne glede na situacijo, morala delovati. Posebni ukrepi, ki bi splošno vsem zavezancem znižali obveznost, bi imeli za posledico znaten izpad proračunskih sredstev občin, kar bi vplivalo tudi na njihovo delovanje oziroma opravljanje nalog oziroma bi bilo potreba ta izpad nadomestiti iz drugih virov.«

S spoštovanjem,

mag. Rajko Puš
vodja sektorja

mag. Irena Drmaž
generalna direktorica